

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในเขตอำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น

Parents Participation in Early Childhood Learning Promotion of the Child Development Center in Nong Ruea District KhonKaen Province

วัชรภรณ์ ศรีโนนยาง¹, นียดา เปี่ยมพีชนะ²

Watchraporn Seenonyang¹, Niyada Piemphuang²

ทำวิจัยเมื่อ พ.ศ. 2562

Email : wat-joy@hotmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็น และเพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน จำนวน 67 คน ผู้ปกครอง จำนวน 192 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือแบบสอบถามมาตรฐานค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.89 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และดัชนีความต้องการจำเป็น

ผลการวิจัยพบว่า 1)สภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือด้านการตัดสินใจ รองลงมาคือ ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ส่วนด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือด้านการอบรมเลี้ยงดู และสภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับ มากที่สุดเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการอาสาสมัคร รองลงมาคือ ด้านการอบรมเลี้ยงดู ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน 2)ความต้องการ

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

¹ Graduate Students Majoring Educational Administration, North Eastern University, Thailand.

² อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

² Full-time Lecturers, North Eastern University, Thailand.

* ได้รับบทความ: 8 พฤศจิกายน 2562; แก้ไขบทความ: 14 ธันวาคม 2562; ตอรับการตีพิมพ์: 6 มกราคม 2563

Received: November 8, 2019; Revised: December 14, 2019; Accepted: January 6, 2020

จำเป็นของการของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ด้านการอบรมเลี้ยงดู ด้านการอาสาสมัคร ด้านการมีส่วนร่วม ด้านติดต่อสื่อสาร ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน และด้านการตัดสินใจ ตามลำดับ 3)ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น ที่สำคัญ พบว่า (1)ด้านการอบรมเลี้ยงดู ควรมีการจัดอาคารสถานที่ให้สะอาดและปลอดภัย (2)ด้านการอาสาสมัคร ควรสนับสนุนการจัดตั้งสนามเด็กเล็ก (3)ด้านการมีส่วนร่วม ควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาอาคารเรียนรู้และทักษะของเด็ก (4)ด้านการติดต่อสื่อสาร ควรส่งเสริมครูและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประสานความร่วมมือกับองค์กรภายนอก (5)ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ควรส่งเสริมให้ครูและผู้ปกครองได้รับความรู้เพิ่มเติมที่ทันสมัย (6)ด้านตัดสินใจ ควรสนับสนุนให้ผู้ปกครองได้เป็นคณะกรรมการสถานศึกษา

คำสำคัญ : 1. การมีส่วนร่วม 2. การส่งเสริมการเรียนรู้ 3. เด็กปฐมวัย

ABSTRACT

The Objectives of the research article were to study the current situation and the desirable conditions, to study the needs and to study the suggestions on the parents' participation in early childhood learning promotion of the child development center in Nong Ruea district, KhonKaen province. The sample groups used in this research included 67 teachers, 192 parents. The instrument used for data collection was a 5 level rating scale questionnaire with a questionnaire reliability at 0.89. The statistics used for data analysis comprised mean, standard deviation and modified needs index.

The research results were found that: 1) The current situation of parents' participation in learning promotion of the child development center in Nong Ruea district, KhonKaen province, in overall, was found that it was rated at a high level, when considering in each aspect, it is found that the aspect that had the highest practice was decision making, followed by home learning, while the aspect with the lowest practice was parenting. The desirable conditions of parents' participation in early childhood learning promotion of the child development center in NongRuea district, KhonKaen province, in overall, were rated at a high level, when considering in each aspect, it was found that the aspect with the highest mean was volunteering, followed by parenting, while the aspect with the lowest mean was home learning. 2) The needs of the participation of parents in promoting early childhood learning of the child development center in Nong Ruea district, KhonKaen, when considering in each aspect, were rated at a high level arranging from the highest to the lowest namely parenting, volunteering, participation, communication, home learning and

decision making respectively. 3)The suggestions on parents' participation in promoting early childhood learning of the child development center in Nong Ruea district, KhonKaen province are as follows: (1)On parenting: There should be a clean and safe building. (2)On volunteering: There should be a support on a small child field. (3)On the participation: There should be promotion of children building and skills development. (4)On communication: There should be promotion of teachers and parents to participate in coordination with external organizations. (5)On home learning: There should be promotion of teachers and parents to receive more modern knowledge. (6)On decision-making: There should be parents support to be school board.

Keywords : 1. Participation 2. Promoting Learning 3. Preschool Children

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียน ศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเด็กพิการและเด็กซึ่งมีความต้องการพิเศษ หรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เรียกชื่ออย่างอื่นโดยมีแนวทางการจัดการศึกษาในหมวด 4 มาตรา 22 กล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษา ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ มาตรา 28 หลักสูตรการศึกษาในระดับต่างๆ รวมทั้งหลักสูตรการศึกษาสำหรับบุคคลตามมาตรา 10 วรคสองวรรคสามและวรรคสี่ ต้องมีลักษณะหลากหลาย ทั้งนี้ให้จัดตามความเหมาะสม ของแต่ละระดับโดยเน้นพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลให้เหมาะสมแก่ศักยภาพ ราชกิจจานุเบกษา (2554 : 217) ซึ่งเป็นส่วนที่ราชการต่างๆ ภายโอนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดตั้งขึ้นเอง ทั้งในด้านโครงสร้างการบริหารงาน ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านการบริหารจัดการ ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากชุมชน รวมถึงการพัฒนาคุณภาพ ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องรับผิดชอบภารกิจดำเนินการจัดการศึกษาให้ได้คุณภาพและมาตรฐาน และให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นสถานศึกษาแห่งแรกที่มีคุณภาพและมาตรฐาน และสามารถให้บริการตอบสนองชุมชนด้านการจัดการศึกษาแก่เด็กปฐมวัย อายุ ส่วนท้องถิ่นจัดตั้งขึ้นเอง ถือว่าเป็นสถานศึกษา 2-5 ขวบ อย่างทั่วถึงและเป็นทรัพยากรที่มีคุณภาพตามอำนาจหน้าที่ และเจตนารมณ์ของรัฐบาล (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2559 : 1)

กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นจึงจัดทำมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเป็นแนวทางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือปฏิบัติในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีมาตรฐานและคุณภาพเป็นไปในแนวทางเดียวกัน โดยแบ่งมาตรฐานออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้ 1)มาตรฐานด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2)มาตรฐานด้านอาคารสถานที่สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย 3)มาตรฐานด้านบุคลากร 4)มาตรฐานด้านวิชาการ และกิจกรรมตามหลักสูตร 5)มาตรฐานด้าน

ส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัยและ 6)มาตรฐานด้านการมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุน ซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 และแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3) พุทธศักราช 2553 มาตรา 29 กำหนดให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคลครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชนมีการจัดการศึกษา การอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ พัฒนาการระหว่างชุมชนการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ 1)ด้านวิชาการ 2)ด้านอาคารสถานที่ 3)ด้านงบประมาณ 4)ด้านบุคคล 5)ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน 6)ด้านการให้บริการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก นอกเหนือจากการให้การอบรมเลี้ยงดูการจัดประสบการณ์เรียนรู้และส่งเสริมพัฒนาเด็กปฐมวัย และ 7)การส่งเสริมสนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจากครอบครัว ชุมชน และภาคส่วนของสังคม ในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ทุกภาคส่วน ได้แก่ ครอบครัวผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรภาครัฐ ภาคเอกชน สถาบันการศึกษา และศาสนสถาน สามารถมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุน การพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้หลายกิจกรรม เช่น 1)ร่วมระดมสรรพกำลัง และทรัพยากรเพื่อพัฒนาเด็กเล็ก 2)ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติ เพื่อการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 3)ร่วมตรวจสอบ ร่วมประเมินศูนย์ฯ ร่วมแก้ไข เพื่อการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กการมีส่วนร่วมเป็นการ เกี่ยวข้องด้านจิตใจ และอารมณ์เปิดโอกาสให้ประชาชนได้คิดริเริ่มตัดสินใจ ปฏิบัติ รับผิดชอบ แก้ปัญหา การรับรู้ ข้อมูลข่าวสาร การพัฒนาความสามารถควบคุมทรัพยากร การร่วมกิจกรรมตามหลักระบบ ประชาธิปไตย ตลอดจนการให้อำนาจการเข้าไปมีหน้าที่รับผิดชอบ (กิตติ กรทอง, 2552 : 46) หากผู้บริหาร สถานศึกษามีความสามารถในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โดยให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการ ส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพิ่มขึ้น จะส่งผลต่อครูให้มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนให้มีความทันสมัยมากยิ่งขึ้นเพื่อก้าวสู่ห้องเรียนอนาคต อันจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาเพื่อให้เป้าหมายนั้นสำเร็จ

จากสภาพปัญหาเศรษฐกิจในปัจจุบัน พ่อแม่ ผู้ปกครองต้องทำงานนอกบ้านจึงต้องนำบุตรหลาน ของตนเข้าเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กใกล้บ้าน จึงทำให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกลายเป็นบ้านหลังที่สองที่ตลอด จนยังพบปัญหาเกี่ยวกับเรื่องภาระช่วยแบ่งเบาภาระของพ่อแม่และผู้ปกครองในการเตรียมความพร้อมใน ทุกๆ ด้านแก่เด็กให้มากที่สุด โดยมุ่งหวังให้เด็กที่เข้ามาเรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีพัฒนาการที่ดีขึ้น สามารถ ช่วยเหลือตัวเองได้ เมื่อเติบโต พร้อมทั้งปลูกฝังนิสัยความรับผิดชอบต่อเกิดขึ้น อีกทั้งยังสร้างทัศนคติเพื่อ ปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมที่สำคัญ คือช่วยปลูกฝังความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เพื่อให้เด็กเติบโตขึ้นในสังคมได้ อย่างมีความสุข แต่การดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ผ่านมาพบ ว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในระดับ ปานกลาง อีกทั้งยังเน้นเฉพาะโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณสุขบุคคลเท่านั้น ตลอดจนครูผู้ดูแลเด็กยังไม่ เข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย ทั้งด้านหลักสูตร การจัดกิจกรรม การวัดและประเมินพัฒนาการ ของเด็ก และปัญหาเกี่ยวกับผู้ปกครองต้องทำงานประจำ ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมผู้ปกครองในการส่งเสริม

การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างต่อเนื่องค้ำประกันชีวิตของเด็กนักเรียนจากผู้ปกครองบางคน เป็นต้น

จากกล่าวมาข้างต้น จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในเขตอำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น

2.2 เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น

2.3 เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในเขตอำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น

3. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

3.1 ครูและผู้ปกครองได้แนวทางข้อมูลในการวางแผนการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง

3.2 ครูและผู้ปกครองสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปส่งเสริมการอาสาสมัครและการมีส่วนร่วมกับชุมชนของผู้ปกครองเพื่อยกระดับการพัฒนาการจัดการศึกษาให้ดีขึ้น

3.3 ครูและผู้ปกครองสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปจัดกระบวนการที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมระหว่างผู้ปกครองกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเพื่อพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้

4. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น จำนวน 12 ศูนย์ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ครูผู้สอนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น จำนวน 67 คน และผู้ปกครองจำนวน 667 คน รวมทั้งสิ้น 734 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากสูตรทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973 : 727-728) และที่ระดับความคลาดเคลื่อนในการสุ่ม .05 ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 259 คน จำแนกเป็นครูผู้สอน 67 คน และผู้ปกครอง จำนวน 192 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่วัดสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น โดยแบบสอบถามมีค่า IOC เท่ากับ 1 จำนวน 30 ข้อและ 0.67 จำนวน 7 ข้อ และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.89 ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1)ด้านอบรมเลี้ยงดู 2)ด้านติดต่อสื่อสาร 3) ด้านอาสาสมัคร 4)ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน 5)ด้านการตัดสินใจ 6)ด้านการมีส่วนร่วม โดยมี

ลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิ์ท 5 ระดับ

5. ผลการวิจัย

5.1 สภาพปัจจุบันการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน คือ ด้านการอบรมเลี้ยงดู ด้านการติดต่อสื่อสาร ด้านการอาสาสมัคร ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ด้านการตัดสินใจ และด้านการมีส่วนร่วม ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการตัดสินใจ รองลงมาคือ ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการมีส่วนร่วม

5.2 สภาพที่พึงประสงค์การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขต อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด 3 คือ ด้านอาสาสมัคร ด้านการตัดสินใจ และ ด้านการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน ด้านการอบรมเลี้ยงดู ด้านการติดต่อสื่อสารคือ และด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการอาสาสมัคร ด้านที่มีค่าเฉลี่ยรองลงมาคือด้านการอบรมเลี้ยงดูเด็กรองลงมาคือ ด้านการติดต่อสื่อสาร ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการตัดสินใจ

5.3 ผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอหนองเรือ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีความสำคัญอันดับหนึ่ง คือ ด้านการอบรมเลี้ยงดู ด้านการอาสาสมัคร และด้านการมีส่วนร่วม ตามลำดับ

5.3.1 ด้านการอบรมเลี้ยงดูเมื่อพิจารณารายข้อ โดยเรียงตามความสำคัญ พบว่า ข้อที่มีความสำคัญอันดับหนึ่ง คือ การจัดสภาพแวดล้อมที่บ้าน รวมทั้งจัดหาอุปกรณ์การเรียนเพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้เองมากยิ่งขึ้น มีการแลกเปลี่ยนการเป็นชุมชนการเรียนรู้เพื่อเสริมการอบรมเลี้ยงดูอย่างใกล้ชิดเปิดโอกาสให้เด็กได้ฝึกช่วยเหลือตนเองเช่น ฝึกทักษะช่วยรับผิดชอบงานเล็กๆ น้อยๆ ตามวัย และ มีการให้กำลังใจเด็กอย่างสม่ำเสมอ เชิญชวน ชมเชย ส่งเสริมสนับสนุนตามวัย

5.3.2 ด้านอาสาสมัคร เมื่อพิจารณารายข้อ โดยเรียงตามความสำคัญ พบว่าข้อที่มีความสำคัญอันดับหนึ่ง คือ ผู้ปกครอง ครูและพี่เลี้ยงร่วมกันฝึกทักษะการปฐมพยาบาลเบื้องต้นได้ และจัดตั้งเครื่องเล่นสนามให้เด็กได้เล่นอย่างปลอดภัย

5.3.3 ด้านการมีส่วนร่วมการมีส่วนร่วม เมื่อพิจารณารายข้อ โดยเรียงตามความสำคัญพบว่า ข้อความสำคัญอันดับหนึ่ง คือ มีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก อาทิการพาเด็กไปชม นิทรรศการ ภูมิปัญญาท้องถิ่นและ มีการพาเด็กเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อส่งเสริมประเพณีทางศาสนา

5.3.4 ด้านติดต่อสื่อสาร เมื่อพิจารณารายข้อตามความสำคัญพบว่า ข้อที่มีความสำคัญอันดับหนึ่ง คือ มีการสื่อสารจากบ้านไปสถานศึกษา ทางสื่อออนไลน์ อาทิ เฟสบุ๊กไลน์อีเมลล์เป็นต้น และ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กอย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง และมีการติดตามผลความคืบหน้าอย่างต่อเนื่อง

5.3.5 ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน เมื่อพิจารณารายข้อ โดยเรียงความสำคัญ พบว่า ข้อที่มีความสำคัญอันดับหนึ่ง คือมีความสามารถเล่านิทานให้เด็กฟังได้ และได้รับความรู้เกี่ยวกับวิธีการจัดกิจกรรมของเด็กในสถานศึกษา

5.3.6 ด้านตัดสินใจ เมื่อพิจารณารายข้อ โดยเรียงความสำคัญ พบว่า ข้อที่มีความสำคัญอันดับหนึ่ง คือ ได้รับโอกาสการสนับสนุนรับฟังและสื่อสารกับครอบครัวอื่นและกับโรงเรียนเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ระหว่างกัน และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบายของสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก

6. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลวิจัยพบประเด็นที่น่าสนใจสามารถนำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

6.1 สภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ ด้านการตัดสินใจ ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ด้านการติดต่อสื่อสาร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในเขตอำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่นให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย โดยการสนับสนุนการสื่อสารกับครอบครัวอื่นและโรงเรียนเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ระหว่างกันและส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีความสนใจในการเล่านิทานให้เด็กฟัง อีกทั้งการสื่อสารจากบ้านไปสถานศึกษา ทางสื่อออนไลน์ อาทิ เฟสบุ๊กไลน์ อีเมล เป็นต้นสอดคล้องกับ นวียา วาจาสัตย์ (2556 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในเขตเทศบาลเมืองวังน้ำเย็น อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว พบว่า ด้านการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับศิริวรรณ วณิชพัฒน์ (2552 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแบบการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้แบบ ผู้ปกครองมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาทักษะทางสังคมสำหรับนักเรียนปฐมวัย พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ 1) มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ ตัดสินใจ 2) มีส่วนร่วมในการปฏิบัติ และ 3) มีส่วนร่วมในการประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับ วิวรรณ สารกิจปรีชา (2554 : 127) การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้ปกครองกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลกุกโก๋ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร ด้านการตัดสินใจ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งตามทฤษฎีของเอปสไตน์ (Epstein, 1995 : 130) กล่าวถึงการที่ผู้ปกครองจะเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจนโยบาย และการประชาสัมพันธ์ สนับสนุนงานพัฒนาสถานศึกษาซึ่งผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลกุกโก๋ ได้รับรู้กฎระเบียบ วิสัยทัศน์ พัทธกิจของโรงเรียนมีการเข้าร่วมประชุมกับโรงเรียนมีส่วนร่วมให้คำแนะนำครูเกี่ยวกับการช่วยเหลือ สนับสนุนการเรียนรู้ของเด็กที่อยู่ในระดับมาก เนื่องจากจากผู้ปกครองส่วนหนึ่งมีความคิดว่าโรงเรียนสามารถจัดการเรียนการสอนได้ดีอยู่แล้วจึงรับรู้และมีความพึงพอใจเกิดความศรัทธาและเชื่อมั่นว่าโรงเรียนให้สิ่งที่ดีที่สุดอยู่แล้ว ทำให้ไม่ได้เข้ามาตัดสินใจกับกิจกรรมต่างๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก และสภาพที่พึงประสงค์ของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ ดังนี้ ด้านการอาสาสมัคร ด้านการอบรมเลี้ยงดูเด็ก ด้านการมีส่วนร่วม ทั้งนี้

อาจเป็นเพราะว่าครูและผู้ปกครองมีความพึงประสงค์ให้ผู้บริหารสถานศึกษาทุกแห่งควรมีส่วนร่วมโดยให้ครูและผู้ปกครองมีส่วนร่วม อาทิ การแลกเปลี่ยนการเป็นชุมชนการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการอบรมเลี้ยงดู มีการสื่อสารจากบ้านไปสถานศึกษาทางสื่อ ออนไลน์ อาทิ เฟสบุ๊ก ไลน์ อีเมล ควรจัดตั้งเครื่องเล่นสนามให้เด็กได้เล่นอย่างปลอดภัย อีกทั้งมีความเชื่อมโยงการเรียนรู้และคณะกรรมการสถานศึกษาควรเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อการเรียนรู้ของเด็กที่จะพาเด็กพัฒนาความเจริญก้าวหน้าของเด็กทุกๆ ด้านเป็นต้นสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิน ศรีเมือง (2561 : บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนกรณีศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียนแขวงหนองแขมกรุงเทพมหานคร พบว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องมุ่งเน้นกิจกรรมทักษะการเรียนรู้สำหรับเด็กควบคู่กับเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือการแสดงในเทศกาลต่างๆ ของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียน ปัจจัยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก่อนวัยเรียนแขวงหนองแขม กรุงเทพมหานคร 6 ด้าน มีระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชนิกร มาตรการ และคณะ (2560 : 99-100) ที่ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลศรีสุข อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุดด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ ด้านวิชาการ ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย และด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากประชาชน

6.2 ความต้องการจำเป็นการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น โดยภาพรวม พบว่า ค่าดัชนี PNI^{Modifieds} ของความต้องการจำเป็นเฉลี่ย เท่ากับ 0.27 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านมีความสำคัญเป็นอันดับที่หนึ่งคือ ด้านการอบรมเลี้ยงดู ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูและผู้ปกครองมีความต้องการให้ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กอย่างใกล้ชิด และมีการแลกเปลี่ยนการเป็นชุมชนเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการอบรมเลี้ยงดูอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งเปิดโอกาสให้เด็กได้ฝึกช่วยเหลือตนเอง เช่น ฝึกทักษะ ช่วยรับผิดชอบงานเล็กๆ น้อยๆ ที่บ้าน และจัดสภาพแวดล้อมที่บ้านให้เอื้อต่อการเรียนรู้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประวีณา โภควณิช และคณะ (2560 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการจำเป็นของการจัดสภาพแวดล้อมที่บ้านให้เอื้อต่อการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นขอการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้เรียงลำดับจากค่ามากที่สุดไปหาค่าน้อยที่สุดได้แก่ 1)ด้านภูมิทัศน์ 2)ด้านความปลอดภัย 3)ด้านอาคารสถานที่ 4)ด้านการบริหารจัดการ 5)ด้านการเรียนการสอน 6)ด้านการปฏิสัมพันธ์ของบุคคล ตามลำดับดังที่ อนุศิษฐ์ สุขโรจน์ (2561 : บทคัดย่อ) การพัฒนารูปแบบการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ ของนักเรียนในสถานศึกษาประถมศึกษาเอกชน พบว่า ขอบข่ายการมีส่วนร่วมผู้ปกครองมี 6 ด้าน คือ 1)โรงเรียนและผู้ปกครองมีความตระหนักว่าตนเองเป็นส่วนสำคัญในการเรียนรู้ของนักเรียน 2)ภาวะผู้นำการบริหารการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร 3)ผู้ปกครองและโรงเรียนรับรู้ในขอบเขตบทบาทหน้าที่ของตนเองอย่างชัดเจน นอกจากนี้ วาสนา มีชัย (2553 : บทคัดย่อ) กล่าวว่า การให้ความสำคัญของการบริการนักเรียนด้านอาหารและโภชนาการสุขภาพอนามัย และความปลอดภัย ซึ่งหากเด็กมีภาวะโภชนาการที่ดีเป็นพื้นฐานของสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์แข็งแรงในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก เป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญ สอดคล้อง

กบ สรวอดดี เฟ็งครีโคตร และจันทรชลี มาพุดธ (2554 : 75) ได้ศีกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการจัดการศีกษาปฐมวัย พบว่า ด้านการอบรมเลี้ยงดูในฐานะผู้ปกครอง เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็ก ในชีวิตประจำวัน ดูแลเด็กให้มาโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ผู้ปกครอง พัฒนาสมองลูกโดยให้ลูกรับประทาน อาหารและออกกำล้งกายอย่างเหมาะสม ตรวจสอบและพัฒนาสุขภาพของเด็ก ให้พร้อมในการเรียนรู้ ผึกนสัยที่ดีให้เด็ก และผู้ปกครอง เข้ารับการอบรมหรือสัมมนาเรื่องการเลี้ยงลูกการส่งเสริม พัฒนาการเด็กที่โรงเรียน จัดขึ้น

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

7.1.1 ด้านการอบรมเลี้ยงดู ควรจัดสภาพแวดล้อมที่บ้านรวมทั้งจัดหาอุปกรณ์การเรียนเพื่อ ส่งเสริมสร้างการเรียนรู้เองมากยิ่งขึ้นและผู้บริหารควรมีการจัดอาคารสถานที่สะอาดและปลอดภัย

7.1.2 ด้านการอาสาสมัคร ผู้ปกครอง ครูและพี่เลี้ยงร่วมกันฝึกทักษะการปฐมพยาบาล เบื้องต้นได้ และสนับสนุนการจัดตั้งเครื่องเล่นสนามให้เด็กได้เล่นอย่างปลอดภัย

7.1.3 ด้านการมีส่วนร่วมผู้ปกครองและครูควรมีส่วนร่วมในการส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของ เด็ก อาทิเช่น การพาเด็กไปชมนิทรรศการภูมิปัญญาท้องถิ่นและควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาการเรียนรู้และ ทักษะของเด็กมากยิ่งขึ้น

7.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

7.2.1 ควรศีกษาการพัฒนาแนวทางการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ ของเด็กปฐมวัย ด้านการอบรมเลี้ยงดู ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น

7.2.2 ควรศีกษาการพัฒนาแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของ เด็กปฐมวัย ด้านการอบรมเลี้ยงดูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น

7.2.3 ควรศีกษาการพัฒนาตัวบ่งชี้การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของ เด็กปฐมวัยด้านการอบรมเลี้ยงดู ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น

8. เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย. (2559). **มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น**. กรุงเทพมหานคร : อาสารักษาดินแดน.

กิตติ กรทอง. (2552). **การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินการจัดการศีกษาระดับก่อน ประถม ศีกษา ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอพระประแดง จังหวัดสมุทรปราการ**. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศีกษา. คณะศีกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏ ธนบุรี.

นวิยา วาจาस्थ्य. (2556). **การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศีกษาปฐมวัยของศูนย์พัฒนาเด็ก เล็กในเขตเทศบาลเมืองวังน้ำเย็น อำเภอวังน้ำเย็น จังหวัดสระแก้ว**. วิทยานิพนธ์การศีกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศีกษา. มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ประวีณา โภควนิช. (2560). **ความต้องการจำเป็นของการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาเรียนรวมระดับประถมศึกษา จังหวัดปทุมธานี**. วิทยานิพนธ์สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- รัชนิกร มาตรการแก้ว และคณะ. (2560). **ความคิดเห็นของผู้ปกครองที่มีต่อการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลศรีสุข อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม**. วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด. 6(2). 99-108.
- ราชกิจจานุเบกษา. (2554). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553**. ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม 119 ตอนที่ 123 ก(19 พฤศจิกายน 2545).
- วาสนา มีชัย.(2553). **สภาพจริงและความคาดหวังของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนอนุบาลระยอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิวรรณ สารกิจปรีชา. (2554). **การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้ปกครองกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลก๊กไก่ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร**. สารนิพนธ์หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศิริวรรณ วณิชวัฒน์วรชัย. (2552). **วิธีสอนทั่วไป**. นครปฐม : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สรวาดิ เพ็งศรีโคตร และจันทร์ชลี มาพุทธ. (2554). **รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย**. วารสารการศึกษาและพัฒนาสังคม. 7(1). 68-82.
- สุวิน ศรีเมือง. (2561). **ทัศนคติและพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลทุ่งหลวง อำเภอปากท่อจังหวัดราชบุรี**. มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์.
- อนุศิษฐ์ สุขโรจน์. (2561). **การพัฒนารูปแบบการบริหารการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษาประถมศึกษาเอกชน**. การศึกษาหลักสูตรปริญญาการศึกษาดุขฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- Taro Yamane. (1997). **Statistics : An Introductory Analysis**. 3rdEd. New York. Harper and Row Publications.
- Epstein. (1995). **Six Types of Parent Involvement in Schools**. North Central Regional Educational Laboratory.

9. คำขอบคุณ

การวิจัยครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาอย่างสูงที่กรุณาช่วยเหลือแนะนำอย่างยิ่ง จาก ดร.นิยดา เปี่ยมพีชนะ อาจารย์ที่ปรึกษา ดร.วานิช ประเสริฐพร คณบดี คณะศึกษาศาสตร์ ดร.วิเชียร รุ้ยยืนยง ประธานหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คณะกรรมการสอบที่กรุณาให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขข้อบกพร่อง ขอขอบพระคุณ บุคลากรและผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ปกครอง ครูผู้สอน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอหนองเรือ จังหวัด ขอนแก่นทุกท่านที่ให้ข้อมูลและอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี คุณประโยชน์ ใดๆ อันเกิดจากการศึกษาการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้า ขอมอบแต่บุพการี บุรพจารย์ บุคลากร ทางการศึกษา ที่มีส่วนสำคัญในการวางรากฐานการศึกษาแก่ผู้วิจัย